

Vergaderjaar 2013–2014

30 196

Duurzame ontwikkeling en beleid

Nr. 243

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 februari 2014

Uw Kamer heeft op 28 januari 2014 verzocht om een reactie op het bericht «Keurmerk hout problematisch» in de Volkskrant d.d. 25 januari 2014. Met deze brief voldoe ik aan dat verzoek.

Het artikel verwijst naar een juridisch advies dat het Wereldnatuurfonds (WNF) heeft ingewonnen bij advocatenkantoor Stibbe N.V. Volgens het artikel is dit advies opgesteld nadat ik u het voornemen kenbaar heb gemaakt om hout met het Maleisische houtkeurmerk MTCS¹ tijdelijk te accepteren in het rijksinkoopbeleid onder voorwaarde dat MTCC het ingezette verbetertraject binnen twee jaar voltooit². In deze brief ga ik mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken in op de punten die in het artikel worden genoemd, te weten: de relatie met het zogeheten «koffie-arrest», het voornemen om MTCS tijdelijk te accepteren in het inkoopbeleid en operationalisering hiervan in overheidsopdrachten.

Relatie met het «koffie-arrest»

Het artikel verwijst naar het «koffie-arrest»³ van het Europese Hof van Justitie. Deze zaak maakt duidelijk dat het alleen verwijzen naar keurmerken – ter specificatie van het gewenste product – niet is toegestaan in aanbestedingsprocedures. Wat wel is toegestaan, is het noemen van specificaties en eigenschappen, waarbij het bezit van een bepaald keurmerk als bewijs dient dat het product aan de gevraagde specificaties

¹ Malaysian Timber Certification Scheme

² Brief van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, 2 oktober 2013, Kamerstuk 30 196, nr. 217

Brief van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, 2 december 2013, Kamerstuk 30 196, nr. 225

³ Hof van Justitie, 10 mei 2012, zaak C-368/10, Commissie/Nederland.

voldoet. Met dit doel heeft de rijksoverheid de TPAS⁴-criteria ingesteld voor het duurzaam houtinkoopbeleid.

Afwegingen bij besluitvorming MTCS

Een uitspraak van de rechter in juni 2011 heeft bevestigd dat de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu eigen afwegingen mag maken bij een beslissing op basis van een oordeel van de toetsingscommissie TPAC⁵. Deze afwegingen zijn gemaakt op basis van de TPAS-criteria, de TPAC-beoordeling van MTCS in 2010 en de aanvullende bevindingen van TPAC in augustus 2013⁶. Daarnaast zijn diverse gesprekken gevoerd met maatschappelijke organisaties, het Nederlandse bedrijfsleven en partijen in Maleisië. In november 2013 heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken van de verantwoordelijke Maleisische Minister toezeggingen verkregen over de benodigde verbeteringen. Ook dit is nadrukkelijk meegewogen.

De argumenten om MTCS te accepteren in het rijksinkoopbeleid zijn toegelicht in de brieven van 2 oktober en 2 december 2013 die ik u mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) en de Staatssecretaris van Economische Zaken (EZ) heb gestuurd. In deze brieven wordt het belang onderstreept van een positief signaal voor een certificatiesysteem dat in de regio van Zuid-Oost Azië als voorbeeld wordt gezien. Nog maar 6% van tropische productiebossen is gecertificeerd. De overige 94% is kwetsbaar voor kaalkap, bijvoorbeeld ten behoeve van oliepalmplantages. Behoud van deze bossen is meer gebaat bij vergroting van het gecertificeerde areaal dan bij een discussie over keurmerken.

Het Maleisische certificatiesysteem MTCS vervult een voorbeeldrol voor niet-gecertificeerde bosbeheerders in Maleisië en in landen als China, India, Zuid-Korea, Myanmar en Vietnam. Bovendien heeft Maleisië de afgelopen jaren goede vooruitgang laten zien en heeft het in november 2013 schriftelijke toezeggingen gedaan die stevige verbeteringen impliceren. Een positieve prikkel met een sterke stok achter de deur zal op dit moment méér effect sorteren dan voortdurende uitsluiting.

Tijdelijke acceptatie van MTCS

Om bovengenoemde redenen ben ik voornemens om MTCS tijdelijk te accepteren in het rijksinkoopbeleid. Dit betekent niet dat MTCS als duurzaam wordt bestempeld, maar dat het wordt toegelaten in het rijksinkoopbeleid.

De komende twee jaar krijgt MTCS de gelegenheid om de toegezegde verbeteringen te realiseren. Binnen twee jaar wordt het eindresultaat geëvalueerd door TPAC, waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van reguliere toetsingsprocedures. In 2015 vindt bijvoorbeeld de periodieke hertoetsing door TPAC plaats van PEFC internationaal. Deze gelegenheid wil ik benutten om aan te sluiten bij de rol en verantwoordelijkheid van PEFC internationaal als koepelsysteem. TPAC zal ik daarom vragen bij haar hertoetsing van PEFC internationaal bijzondere aandacht te besteden aan de wijze waarop MTCS door PEFC is beoordeeld. Mocht

⁴ Timber Procurement Assessment System

⁵ Timber Procurement Assessment Committee

⁶ Brief van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, 29 november 2010, Kamerstuk 30 196, nr. 119.

Brief van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, 2 oktober 2013, Kamerstuk 30 196, nr. 217

de eindevaluatie van MTCS niet binnen twee jaar zijn voltooid, dan zal de status van MTCS worden verlengd tot na afronding van de eindevaluatie.

Na het VAO duurzaam hout zal ik mijn besluit bekend maken over de status van MTCS in het rijksinkoopbeleid. Helderheid en werkbaarheid voor overheidsinkopers staan hierbij voorop. Omdat MTCS tijdelijk wordt geaccepteerd, is het nodig om duidelijkheid te verschaffen over de doorwerking hiervan in aanbestedingsprocedures. Dit kan door de voorschriften in inkoopdocumenten af te stemmen op de beslissing tot tijdelijke acceptatie van MTCS, naast de acceptatie van de door TPAC goedgekeurde keurmerken. Deze aanpassing in de inkoopdocumenten is tijdelijk van aard en wordt gekoppeld aan de tijdelijke acceptatie van MTCS. Op het moment dat er een nieuwe beslissing wordt genomen over MTCS, komt de tijdelijke aanpassing te vervallen.

In het kader van de Green Deal duurzaam bosbeheer worden reeds acties ondernomen om het inkopen van duurzaam geproduceerd hout gemakkelijker te maken voor overheidsinkopers. Dit gebeurt bijvoorbeeld door communicatie via de website www.inkoopduurzaamhout.nl die op zeer korte termijn verbeterd zal worden. Bij operationalisering van de beslissing over MTCS zal ik aansluiten bij de reeds lopende activiteiten.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
W.J. Mansveld